

Stockholm 2014-10-17

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Energimarknadsinspektionens rapport Informationshanteringsmodell på den framtida svenska elmarknaden (Ei R2014:16)

Diarienummer N2014/2853/E

Branschföreningen Oberoende Elhandlare (OE) har beretts tillfälle att yttra sig över den rubricerade rapporten och vill härmed lämna sitt remissvar rörande de framförda förslagen.

OE anser att Ei:s förslag med en centraliserad informationshanteringsmodellen (hub) är dåligt underbyggt och att ytterligare en nationell hub i Norden (i Sverige) kommer att försvåra arbetet med den nordiska slutkundsmarknaden. En central datahub medför ökade kostnader. Alla data i realtid ska finnas både i det lokala och i det central systemet, vilket både är komplext och kostnadsdrivande.

OE anser att den nordiska slutkundsmarknaden bör införas som en tvåstegsmodell, där det första steget är att införa en kundcentrisk modell (elhandlarcentrisk) i Sverige så fort som möjligt och utan hub. Vi anser att införandet av en elhandlarcentrisk modell som en mycket prioriterad reform för att öka antalet aktiva kunder. En kontakt när man flyttar och en faktura för nät- och elhandelskostnader är förändringar som elkunderna har efterfrågat länge. Det är avgörande för att höja förtroendet för elmarknaden att det blir enklare för de svenska kunderna. En ny flyttprocess, där kunden har kontakt med en elhandlare och måste teckna ett elavtal för att få el, är också enskilt den viktigaste åtgärden för att få bort problemen med att passiva kunder hamnar på dyra anvisningspriser.

Reformen "Enklare för kunden" kan genomföras i Sverige genom att utveckla dagens bilaterala informationsutbyte som sker med hög kvalitet. Det är väsentligt att detta första steg tas för att underlätta för kunderna genomförs snarast utan att man väntar på resultatet av en utredning om en framtida modell för informationsutbyte på elmarknaden. Det nuvarande bilaterala informationsutbytet enligt nuvarande rutiner och Ediel fungerar bra efter den uppstyrning av informationsprocesserna som Emix medförde. Någon centraliserad informationshanteringsprocess behövs f.n. inte på den svenska elmarknaden.

Inför ett framtida genomförande av en gemensam nordisk slutkundsmarknad blir det dock aktuellt att definiera en gemensam informationsprocess. Den behöver dock inte á priori vara centraliserad, men här kan det eventuellt finnas fördelar med en centraliserad process. En utredning om en framtida modell för informationsutbyte på elmarknaden och frågan om behovet av en centraliserad hub kan däremot vara en del i att skapa en nordisk slutkundsmarknad, d.v.s. den kan göras i steg 2 när man ska förenkla informationshanteringen inom Norden.

Ytterligare en nationell hub i Norden (i Sverige) i nuläget kommer enbart att försvåra arbetet med den nordiska slutkundsmarknaden. Det enda nordiska land som har någon reell erfarenhet av en central datahubb är Sverige som har haft Emix. Den viktiga erfarenheten var att det är nödvändigt att definiera en informationsprocess och ha en ansvarig huvudman för informationsprocessen samt sanktioner för dem som inte följer processen.

Har man väl definierat processen kan man mycket väl repliera på ett bilateralt informationsutbyte och t.ex. ett centralt anläggningsregister kan mycket väl vara ett virtuellt register där mätvärden m.m. i praktiken finns hos respektive nätbolag. Ett centralt system medför dock nackdelar. Alla data i realtid ska finnas både i det lokala och i det central systemet, vilket både är komplext och kostnadsdrivande.

Rent tekniskt menar vi att man som ett första steg ska utveckla Ediel- trafiken. Här finns en befintlig fungerande struktur som går att komplettera med nya fält eller meddelande för att hantera informationsutbytet rörande faktureringsunderlaget.

Det är nödvändigt att det finns en huvudman för processerna och regelverket. Ei har föreslagit SvK som huvudman och OE anser att det viktigaste är att det utses en huvudman. Bristen på ett myndighetsansvar för processer på elmarknaden i Sverige har påverkat informationsutbytet negativt. Från OE:s sida tycker vi därför att Ei:s förslag att det ska finnas en huvudman är positivt, men vi är tveksamma till att SvK ska ha den rollen. Oberoende Elhandlare menar att denna huvudman skall vara Ei. Att Ei är huvudman ser vi som naturligt och nödvändigt när vi skall ha gemensamma nordiska regler. Vi menar också att det är naturligt att Ei utöver att utfärda föreskrifter även ansvarar för allmänna råd och anvisningar för tillämpningen av regelverket.

Dagens arbete med en interaktiv process inom ramen för Elmarknadshandboken har spelat ut sin roll. För att kunna harmonisera och uppnå enhetliga processer i Norden måste regelverket bestå av allmänna råd och anvisningar med Ei som huvudman. Antalet aktörer i Norden som på frivillig basis skulle samordna sig gör det omöjligt att fortsätta med en nordisk elmarknadshandbok. OE ser inga problem med aktörernas insyn i utformandet av processerna, då Ei har ett väl fungerande arbetssätt med referensgrupper med berörda aktörer. Det är även en fördel att Ei är huvudman eftersom man är ansvarig för harmoniseringsarbetet inom NordREG. OE bistår dock gärna med kompetens angående utformandet av processerna.

Sammanfattningsvis anser OE att förslaget med den centrala informationshanteringsmodellen är dåligt underbyggd och att ytterligare en nationell hub i Norden (i Sverige) kommer att försvåra arbetet med den nordiska slutkundsmarknaden. En central datahub medför ökade kostnader. Alla data i realtid ska finnas både i det lokala och i det central systemet, vilket både är komplext och kostnadsdrivande.

OE anser att den nordiska slutkundsmarknaden bör införas som en tvåstegsmodell, där det första steget är att införa en kundcentrisk modell (elhandlarcentrisk) i Sverige så fort som möjligt och utan hub.

OE menar att med den utformning som vi föreslagit så kommer SCM och en faktura medföra en lösning som väl uppfyller NordREG:s sex krav på en nordisk slutkundsmarknad:

- Kundvänlig och förenklar för kunderna – kundanpassade fakturor
- Väl fungerande marknader – tydligt regelverk och elhandlarlicens
- Ökad konkurrens – fler aktiva kunder
- Ökad effektivitet – minimerar förändringar och skapar flexibilitet
- Överensstämmer med EU krav – inga sär lösningar föreslås
- Neutralitet för elnäten – uppnås genom tydligt regelverk

Frågan om det finns några fördelar med en hub eller inte blir aktuell först i det läge då man i Norden definierat en gemensam process på en harmoniserad slutkundsmarknad. Då får man bedöma om en sådan modell underlättar informationshanteringen och leverantörsbytena inom och mellan de nordiska länderna.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn